

**REPUBLIKA SRBIJA
AUTONOMNA POKRAJINA VOJVODINA
OSNOVNA ŠKOLA „STEVAN SREMAC“ SENTA**

**P R A V I L A
ZAŠTITE OD POŽARA
U OSNOVNOJ ŠKOLI „STEVAN SREMAC“ SENTA**

SENTA, 23.04.2018. GODINE

SADRŽAJ

I. OPŠTE ODREDBE	3
II. ORGANIZACIJA PROCESA RADA I PREVENTIVNE MERE ZAŠTITE OD POŽARA	4
1. Ugroženost Škole od požara	4
2. Proračun maksimalnog broja ljudi koji se mogu bezbedno evakuisati iz objekata	5
3. Organizovanje i planiranje zaštite od požara	6
4. Projektovanje i izgradnja objekata, uređaja i nastalacija	6
5. Obezbeđenje uređaja i aparata za gašenje požara	7
6. Kontrola i održavanje uređaja i instalacija	8
7. Mere zaštite od požara pri prometu, uskladištenju i upotrebi zapaljivih tečnosti i gasova	9
8. Protivpožarna straža	10
9. Ostale preventivne mere zaštite od požara	11
10. Obezbeđenje evakuacije učenika i zaposlenih u slučaju požara	12
11. Finansiranje zaštite od požara	12
III. MERE ZAŠTITE U SLUČAJU IZBIJANJA POŽARA	13
1. Gašenje požara	13
2. Evakuacija učenika i zaposlenih u slučaju izbijanja požara	13
IV. DUŽNOSTI ORGANA I ZAPOSLENIH U SPROVOĐENJU MERA ZAŠTITE OD POŽARA	14
1. Školski odbor	14
2. Dužnosti direktora Škole	15
3. Dužnosti zamenika direktora i sekretara	15
4. Dužnosti referenta za zaštitu od požara	16
5. Dužnosti svih zaposlenih	17
6. Dužnosti nastavnika i stručnih saradnika	18
Svi nastavnici i stručni saradnici	18
Nastavnici hemije	19
Nastavnici tehničkog obrazovanja	19
Oligofrenopedagozi	19
Bibliotekari-medijatekari	19
Odeljenske starešine	19
7. Dužnosti domara	19
8. Dužnosti ložača	20
9. Dužnosti ostalih zaposlenih	21
Administrativni radnici	21
Vozač	21
Spremačice	21
Servirke	21
V. PLANOWI EVAKUACIJE I UPUTSTVA ZA POSTUPANJE U SLUČAJU POŽARA	21
1. Planovi evakuacije u slučaju požara	21
2. Uputstva za postupanje u slučaju požara	21
VI. NAČIN OSPOSOBLJAVANJA ZAPOSLENIH I UČENIKA ZA SPROVOĐENJE ZAŠTITE OD POŽARA	23
VII. KONTROLA SPROVOĐENJA MERA ZAŠTITE OD POŽARA	23
VIII. ODGOVORNOST ZA NESPROVOĐENJE MERA ZAŠTITE OD POŽARA	24
IX. ZAVRŠNE ODREDBE	24
X. PRILOZI	25
1. Planovi evakuacije u slučaju požara	25

Na osnovu člana 28. Zakona o zaštiti od požara („Sl. glasnik RS“, br. 111/2009 i 20/15) i člana Statuta Osnovne škole „Stevan Sremac“ Senta (delovodni broj _____),
 Školski odbor Osnovne škole „Stevan Sremac“ Senta na sednici broj ___/2018. održanoj _____ 2018. godine, doneo je

P R A V I L A

ZAŠTITE OD POŽARA

U OSNOVNOJ ŠKOLI „STEVAN SREMAC“ SENTA

I. OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Ova Pravila su normativno-planski opšti akt kojim se utvrđuju:

- 1) organizacija procesa rada na način da rizik od izbijanja i širenja požara bude otklonjen, a da u slučaju njegovog izbijanja bude obezbeđena bezbedna evakuacija ljudi i imovine i sprečeno njegovo širenje;
- 2) zaštita od požara u zavisnosti od namene objekata sa potrebnim brojem lica osposobljenih za obavljanje poslova zaštite od požara;
- 3) prava, obaveze i odgovornosti organa i zaposlenih za sprovođenje preventivnih i operativnih mera zaštite od požara;
- 4) planovi evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara;
- 5) način osposobljavanja zaposlenih za sprovođenje zaštite od požara;
- 6) proračun maksimalnog broja ljudi koji se mogu bezbedno evakuisati iz objekata;
- 7) kontrola sprovođenja mera zaštite od požara;
- 8) odgovornost za nesprovođenje mera zaštite od požara.

Merama iz stava 1. ovog člana utvrđuju se i mere zaštite od eksplozija.

Planovi evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara iz stava 1. tačka 4) ovog člana moraju biti istaknuti na vidljivom mestu.

U objektima izdvojenih odeljenja „11. novembar“, „Spomen škola“ i „Turzo Lajoš“ u Senti primenjuje se Plan zaštite od požara Osnovne škole „Stevan Sremac“ Senta broj 123/2017-1 od 16.08.2017.

Član 2.

Ova Pravila su usklađena sa Planom zaštite od požara opštine Senta, koji je deo Plana zaštite i spasavanja u vanrednim situacijama opštine Senta od 31.03.2010. godine.

Član 3.

Požar je proces nekontrolisanog sagorevanja kojim se ugrožavaju život i zdravlje ljudi, materijalna dobra i životna sredina.

Zaštita od požara obuhvata skup mera i radnji za planiranje, finansiranje, organizovanje, sprovođenje i kontrolu mera i radnji zaštite od požara, za sprečavanje izbijanja i širenja požara, otkrivanje i gašenje požara, spasavanje ljudi i imovine, zaštitu životne sredine, otkrivanje i otklanjanje uzroka požara, kao i pružanje pomoći kod otklanjanja posledica uzrokovanih požarom.

Član 4.

Subjekti zaštite od požara su Osnovna škola „Stevan Sremac“ Senta (u daljem tekstu: Škola), organi Škole i svi zaposleni u njoj.

Subjekti zaštite od požara iz stava 1. ovog člana dužni su da postupaju u skladu s obavezama utvrđenim Zakonom o zaštiti od požara i propisima donesenim na osnovu njega, da primenjuju mere zaštite od požara i

eksplozija propisane zakonom, podzakonskim propisima i opštim aktima, da obezbede primenu ovih Pravila i planova zaštite od požara i drugih akata i odgovorni su za svaku aktivnost kojom menjaju ili mogu promeniti stanje i uslove zaštite od požara.

Svi zaposleni dužni su da učestvuju u gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom, ako to mogu da učine bez opasnosti za sebe ili drugoga.

Obaveze iz ovih Pravila odnose se i na sva druga lica koja se nalaze ili zadržavaju u Školi po bilo kom osnovu.

Član 5.

Načela zaštite od požara su:

- 1) osnovni cilj propisanih mera zaštite od požara je zaštita života ljudi, telesnog integriteta, materijalnih dobara i životne sredine;
- 2) prevencija zaštite od požara koja se obezbeđuje planiranjem i sprovođenjem preventivnih mera tako da se što efikasnije spreči izbijanje požara, a da se u slučaju izbijanja požara rizik po život i zdravlje ljudi i ugrožavanje materijalnih dobara svede na najmanju moguću meru i požar ograniči na samom mestu izbijanja;
- 3) zaštita od požara se organizuje i sprovodi neprekidno na svim mestima, u svim objektima i prostorijama koji su izloženi opasnosti od požara – odgovorni su svi zaposleni;
- 4) jačanje svesti o značaju zaštite od požara kroz usavršavanje u procesu rada;
- 5) odgovorna lica i svi zaposleni u Školi su odgovorni za sprovođenje mera zaštite od požara.

II. ORGANIZACIJA PROCESA RADA I PREVENTIVNE MERE ZAŠTITE OD POŽARA

1. Ugroženost Škole od požara

Član 6.

Rešenjem Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije o razvrstavanju objekata u kategorije ugroženosti od požara, objekti Škole su razvrstani u sledeće kategorije ugroženosti od požara:

1) objekti izdvojenih odeljenja „11. novembar“, „Spomen škola“ i „Turzo Lajoš“ u Senti razvrstani su u drugu kategoriju ugroženosti od požara sa povećanim rizikom od izbijanja požara, za koje je Škola dužna da organizuje sprovođenje preventivnih mera zaštite od požara i stalno dežurstvo sa potrebnim brojem lica stručno osposobljenih za sprovođenje mera zaštite od požara i obezbedi adekvatnu opremu i uređaje za gašenje požara;

2) objekti ostalih izdvojenih odeljenja Škole razvrstani su u treću kategoriju ugroženosti od požara sa izvesnim rizikom od izbijanja požara, za koje je Škola dužna da organizuje sprovođenje preventivnih mera zaštite od požara sa potrebnim brojem lica stručno osposobljenih za sprovođenje mera zaštite od požara i obezbedi adekvatnu opremu i uređaje za gašenje požara.

Konstrukcija objekata Škole je povoljna u smislu zaštite od požara:

- 1) objekti su izgrađeni uglavnom od materijala otpornih na požar;
- 2) objekti imaju najviše 1-2 sprata;
- 3) sve učionice i prostorije povezane su sa hodnikom i sa 1-2 stepeništa, tako da je moguća brza evakuacija učenika i zaposlenih u slučaju požara.

U Školi su naročito ugroženi od požara:

- 1) objekti i prostorije u kojima se vrši smeštaj i upotreba zapaljivih materija: zemni gas, boce sa TNG gasom, ulje za loženje, ugalj i drvo;
- 2) uređaji za zagrevanje: kotlarnice, pećke, štednjaci i grejalice;
- 3) hemijski kabineti sa zapaljivim materijama, biblioteke sa knjigama, kancelarije sa dokumentima, radionice i kuhinje;
- 4) mašine, električni i gasni uređaji i instalacije.

Postoji mogućnost širenja požara preko gorivih materija: nameštaj, vrata, prozorska krila i krovna konstrukcija.

U slučaju požara veliki broj učenika može biti ugrožen od požara.

Član 7.

2. Proračun maksimalnog broja ljudi koji se mogu bezbedno evakuisati iz objekata

Izdvojeno odeljenje „Čokonai M. Vitez“ u Gornjem Bregu:

Optimalno vreme za bezbednu evakuaciju iz zgrade: 3 minute

Brzina kretanja učenika u evakuaciji sa ometanjem (red klupa, ulazne stepenice, skretanja i dr.): 1 m/s

Broj spratova: prizemlje

Najduži put evakuacije do izlaza iz zgrade: 54 m

Broj izlaza iz zgrade: 2

Potrebno vreme za bezbednu evakuaciju iz grade: 54 s

Maksimalni broj ljudi koji se mogu bezbedno evakuisati: 360

Maksimalni broj lica (učenika i zaposlenih) koji se istovremeno mogu zateći u zgradi: 75

Dužina puta evakuacije do bezbednog mesta van zgrade: 65 m

Potrebno vreme za evakuaciju do bezbednog mesta van zgrade: 65 s

Zaključak: moguća je bezbedna evakuacija iz zgrade za kraće od 3 minute.

Izdvojeno odeljenje „Temerkenj Išvan“ u Tornjošu:

Optimalno vreme za bezbednu evakuaciju iz zgrade: 3 minute

Brzina kretanja učenika u evakuaciji sa ometanjem (red klupa, ulazne stepenice, skretanja i dr.): 1 m/s

Broj spratova: prizemlje

Najduži put evakuacije do izlaza iz zgrade: 56 m

Broj izlaza iz zgrade: 3

Potrebno vreme za bezbednu evakuaciju iz grade: 56 s

Maksimalni broj ljudi koji se mogu bezbedno evakuisati: 480

Maksimalni broj lica (učenika i zaposlenih) koji se istovremeno mogu zateći u zgradi: 163

Dužina puta evakuacije do bezbednog mesta van zgrade: 75 m

Potrebno vreme za evakuaciju do bezbednog mesta van zgrade: 75 s

Zaključak: moguća je bezbedna evakuacija iz zgrade za kraće od 3 minute.

Izdvojeno odeljenje u Keviju:

Optimalno vreme za bezbednu evakuaciju iz zgrade: 3 minute

Brzina kretanja učenika u evakuaciji sa ometanjem (red klupa, ulazne stepenice, skretanja i dr.): 1 m/s

Broj spratova: prizemlje

Najduži put evakuacije do izlaza iz zgrade: 28 m

Broj izlaza iz zgrade: 1

Potrebno vreme za bezbednu evakuaciju iz grade: 28 s

Maksimalni broj ljudi koji se mogu bezbedno evakuisati: 180

Maksimalni broj lica (učenika i zaposlenih) koji se istovremeno mogu zateći u zgradi: 30

Dužina puta evakuacije do bezbednog mesta van zgrade: 35 m

Potrebno vreme za evakuaciju do bezbednog mesta van zgrade: 35 s

Zaključak: moguće je bezbedna evakuacija iz zgrade za kraće od 3 minute.

Izdvojeno odeljenje u Bogarašu:

Optimalno vreme za bezbednu evakuaciju iz zgrade: 3 minute

Brzina kretanja učenika u evakuaciji sa ometanjem (red klupa, ulazne stepenice, skretanja i dr.): 1 m/s

Broj spratova: prizemlje

Najduži put evakuacije do izlaza iz zgrade: 25 m

Broj izlaza iz zgrade: 1

Potrebno vreme za bezbednu evakuaciju iz grade: 25 s

Maksimalni broj ljudi koji se mogu bezbedno evakuisati: 180

Maksimalni broj lica (učenika i zaposlenih) koji se istovremeno mogu zateći u zgradi: 20

Dužina puta evakuacije do bezbednog mesta van zgrade: 31 m

Potrebno vreme za evakuaciju do bezbednog mesta van zgrade: 31 s

Zaključak: moguće je bezbedna evakuacija iz zgrade za kraće od 3 minute.

„Upravni centar“ u Senti:

Optimalno vreme za bezbednu evakuaciju iz zgrade: 3 minute

Brzina kretanja čoveka u evakuaciji sa ometanjem (red klupa, ulazne stepenice, skretanja i dr.): 1 m/s

Broj spratova: prizemlje

Najduži put evakuacije do izlaza iz zgrade: 50 m

Broj izlaza iz zgrade: 1

Potrebno vreme za bezbednu evakuaciju iz grade: 50 s

Maksimalni broj ljudi koji se mogu bezbedno evakuisati: 180

Maksimalni broj lica (učenika i zaposlenih) koji se istovremeno mogu zateći u zgradi: 9

Dužina puta evakuacije do bezbednog mesta van zgrade: 55 m

Potrebno vreme za evakuaciju do bezbednog mesta van zgrade: 55 s

Zaključak: moguće je bezbedna evakuacija iz zgrade za kraće od 3 minute.

Proračun maksimalnog broja ljudi koji se mogu bezbedno evakuisati iz objekata u izdvojenim odeljenjima „11. novembar“, „Spomen škola“ i „Turzo Lajoš“ u Senti utvrđen je Planom zaštite od požara Osnovne škole „Stevan Sremac“ Senta broj 123/2017-1 od 16.08.2017. i isti zadovoljava blagovremenu bezbednu evakuaciju učenika i zaposlenih u okviru 3 minuta.

3. Organizovanje i planiranje zaštite od požara

Član 8.

Škola je dužna da organizuje sprovođenje preventivnih mera zaštite od požara sa potrebnim brojem lica stručno osposobljenih za sprovođenje mera zaštite od požara.

Za organizovanje sprovođenja preventivnih mera zaštite od požara određuje se referent za zaštitu od požara.

Školski odbor donosi Pravila zaštite od požara Škole.

Pravila iz stava 3. ovog člana izrađuje referent za zaštitu od požara u saradnji sa sekretarom Škole.

4. Projektovanje i izgradnja objekata, uređaja i instalacija

Član 9.

Zaštita od požara u planskim dokumentima, osnovni zahtevi zaštite od požara prilikom projektovanja i izgradnje, glavni projekat zaštite od požara, davanje saglasnosti Ministarstva unutrašnjih poslova na projektnu dokumentaciju, izdavanje dozvole za upotrebu objekata, preventivne mere u objektima visokogradnje, uređaji za otkrivanje i javljanje požara i uređaji za gašenje požara, održavanje i kontrolisanje instalacija i uređaja i nadzor nad građenjem objekata moraju biti u skladu sa članovima 29, 30, 31, 33, 34, 36, 40, 42, 43, 44. i 88. Zakona o zaštiti od požara.

Tehnička dokumentacija za projektovanje, izgradnju, adaptaciju i rekonstrukciju objekata, uređaja i instalacija Škole mora da sadrži uslove zaštite od požara.

Projektovanje, izgradnja, adaptacija, rekonstrukcija, korišćenje, upotreba, rukovanje, kontrola i održavanje električnih, gasnih i drugih uređaja i instalacija mora se vršiti u skladu sa tehničkim propisima i uputstvima proizvođača.

Radnici drugih pravnih lica koji obavljaju određene poslove i radove u prostorijama Škole dužni su sprovesti mere zaštite od požara u skladu sa ovim Pravilima i propisima o zaštiti od požara, a izvođač radova dužan je prethodno pismeno imenovati neposredno odgovorno lice za sprovođenje tih mera dok traju ti poslovi.

Zamenik direktora dužan je pre početka poslova i radova:

- 1) upoznati izvođača poslova i radova sa obavezama iz stava 1. do 4. ovog člana;
- 2) pismeno obavestiti referenta za zaštitu od požara o poslovima i radovima iz stava 1. do 4. ovog člana.

5. Obezbeđenje uređaja i aparata za gašenje požara

Član 10.

U svim školskim prostorijama Škola je dužna da:

1) obezbedi nabavku i postavljanje ručnih aparata za gašenje požara suvim prahom „S-9“ za svaku zgradu Škole do 400 m² po 2 aparata, a na svakih dodatnih 150 m² po jedan aparat;

2) obezbedi nabavku i postavljanje u gasnoj kotlarnici dva ručna aparata za gašenje požara suvim prahom „S-9“ i jednog ručnog aparata za gašenje požara ugljen-dioksidom „CO₂-5“, a u kotlarnicama na čvrsto gorivo (ugalj, drva) i ulje za loženje po jedan ručni aparat za gašenje požara suvim prahom S-9;

3) obezbedi nabavku i postavljanje kod glavnog elektro-razvodnog ormara za dovod električne energije u zgradu Škole po jedan aparat za gašenje požara ugljen-dioksidom „CO₂-5“;

4) obezbedi nabavku i postavljanje ručnih aparata za gašenje požara u skladištima ulja za loženje, i to ako u skladištu ima od 1.000 do 5.000 litara ulja za loženje dva ručna aparata za gašenje požara suvim prahom "S-6", a ako u skladištu ima preko 5.000 do 30.000 litara ulja za loženje dva ručna aparata za gašenje požara suvim prahom "S-9";

5) u slučaju izgradnje novih zgrada Škole ili rekonstrukcije vodovodne mreže, obezbedi izgradnju unutrašnje hidrantske mreže i hidranta (hidrantskih ormara) na svakih 20 metara;

6) obezbedi postavljanje rasvete za evakuaciju u slučaju požara, tako da u slučaju nestanka električne energije putevi za evakuaciju budu osvetljeni najmanje 1 čas;

7) obezbedi pri projektovanju i izgradnji novih zgrada Škole ugradnju uređaja koji omogućavaju blagovremeno otkrivanje i javljanje požara.

Škola je dužna obezbediti ukupno 95 aparata „S-9“ i 10 aparata „CO₂-5“ iz stava 1. tačka 1. do 4. ovog člana prema sledećem:

- 1) IO. „11. Novembar“ Senta (površina 3.787 m²): 24 aparata „S-9“ i 1 aparat „CO₂-5“;
- 2) IO. „Spomen Škola“ Senta (površina 3.748 m²): 26 aparata „S-9“ i 2 aparata „CO₂-5“;
- 3) IO. „Turzo Lajoš“ Senta (površina 2.701 m²): 19 aparata „S-9“ i 2 aparata „CO₂-5“;
- 4) IO. „Čokonai Vitez Mihalj“ Gornji Breg (površina 1.136 m²): 7 aparata „S-9“ i 1 aparat „CO₂-5“;
- 5) IO. „Temerkenj Ištvan“ Tornjoš (površina 1.663 m²): 13 aparata „S-9“ i 1 aparat „CO₂-5“;
- 6) IO. Kevi (površina 413 m²): 2 aparata „S-9“ i 1 aparat „CO₂-5“;
- 7) IO. Bogaraš (površina 233 m²): 2 aparata „S-9“ i 1 aparat „CO₂-5“;
- 8) „Upravni Centar“ Senta (površina 274 m²): 2 aparata „S-9“ i 1 aparat „CO₂-5“.

Međusobna udaljenost aparata za gašenje požara „S-9“ iz stava 1. tačka 1. ovog člana ne sme biti veća od 20 metara.

Zamenik direktora dužan je obezbediti da aparati za gašenje požara, hidranti i rasveta za evakuaciju budu postavljeni na najpristupačnijim i lako uočljivim mestima, da budu kompletni i stalno u pripravnosti i dostupni za upotrebu.

Domar je dužan svakog radnog dana izvršiti kontrolu da li su hidranti, aparati za gašenje požara i rasveta za evakuaciju kompletni i na svojim mestima, a u slučaju nedostataka dužan je odmah o tome obavestiti zamenika direktora i referenta za zaštitu od požara.

Referent za zaštitu od požara utvrđuje razmeštaj uređaja i aparata iz stava 1. ovog člana po objektima Škole, i vodi evidenciju o njima.

6. Kontrola i održavanje uređaja i instalacija

Član 11.

Uređaji za otkrivanje, javljanje i gašenje požara, i rasveta za evakuaciju moraju se održavati u ispravnom stanju u skladu sa tehničkim propisima i uputstvima proizvođača od strane ovlašćenog servisa, tako da se obezbedi njihovo stalno i nesmetano funkcionisanje.

Gasni, električni, gromobranski, dimovodni, grejni i drugi uređaji i instalacije moraju se održavati u ispravnom stanju u skladu sa tehničkim propisima i uputstvima proizvođača od strane ovlašćenog servisa, tako da se spreči izbijanje i širenje požara i eksplozija.

Član 12.

Kontrola i održavanje uređaja i instalacija iz člana 11. ovih Pravila mora se vršiti u skladu sa tehničkim propisima i uputstvima proizvođača od strane ovlašćenog servisa koji ima licencu, na sledeći način:

- 1) **hidrantska mreža** - sa svim uređajima i armaturom, kontroliše se najmanje jednom godišnje;
- 2) **aparati za gašenje požara** – provera ispravnosti (servisiranje) svakih 6 meseci, ispitivanje posuda aparata sa prahom “S” na hladan vodeni pritisak svake 2 godine i ispitivanje čeličnih boca aparata sa komprimiranim gasovima na hladan vodeni pritisak (CO₂) svakih 5 godina; svaki aparat mora imati kontrolnu nalepnicu na kojoj su upisani tehnički podaci o aparatu i kontrolnim pregledima;
- 3) **stabilne instalacije za dojavu požara** (u slučaju da budu ugrađene u nove objekte Škole) – redovni servisni pregled svakih 2 meseca, periodični servisni pregled jednom godišnje i generalni servis sistema svake 3 godine;
- 4) **rasveta za evakuaciju u slučaju požara** - provera ispravnosti (servisiranje) svakih 6 meseci;
- 5) **gromobraska instalacija** – periodična kontrola i merenje otpora jednom godišnje, i nakon udara groma;
- 6) **električne instalacije i uređaji niskog napona** – redovna kontrola jednom godišnje, uključujući i kontrolu statičkog elektriciteta;
- 7) **gasne kotlarnice** – kontrola i ispitivanje jednom godišnje pre grejne sezone, provera i pregled tokom godine u skladu sa tehničkim propisima;
- 8) **unutrašnja gasna instalacija** – ispitivanje jednom godišnje pre grejne sezone, uz dobijanje atesta; bez atesta ne sme se koristiti gasna instalacija;
- 9) **dimovodni kanali i dimnjaci** – pregled i čišćenje jednom godišnje pre grejne sezone;
- 10) **skladišta ulja za loženje** – kontrola i održavanje u skladu sa tehničkim propisima;
- 11) **kotlarnice na ulje za loženje i na čvrsto gorivo** (ugalj, drvo) – kontrola i ispitivanje jednom godišnje pre grejne sezone;
- 12) **drugi uređaji**: mašine u radionici, termoakumulacione pećke, pećke na ulje za loženje i čvrsto gorivo (ugalj, drva), električne grejalice i drugi električni uređaji (radio, TV, kompjuteri, štednjaci, frižideri, zamrzivači, ventilatori) - održavanje i popravka uređaja i instalacija u slučaju kvara u skladu sa tehničkim propisima i uputstvima proizvođača - odgovorni svi zaposleni koji koriste te uređaje, za pećke odgovoran domar odnosno ložać;
- 13) **ormarići za pružanje prve pomoći** – kontrola kompletnosti jednom mesečno, a rokova upotrebe jednom godišnje – odgovorna su lica određena za pružanje prve pomoći;

Referent za zaštitu od požara:

- 1) stara se o rokovima kontrole, održavanja, servisiranja i zamene uređaja i instalacija iz stava 1. tačka 1. do 11. ovog člana;
- 2) čuva dokumenta o kontroli i održavanju;
- 3) vodi evidenciju o kontroli i održavanju (ko je izvršio kontrolu, kada i stručni nalaz).

Svi zaposleni dužni su svaku upotrebu i pražnjenje aparata za gašenje požara odmah prijaviti referentu za zaštitu od požara.

Zabranjeno je korišćenje hidranata za druge namene osim za gašenje požara - odgovorni svi zaposleni.

Ložać mora imati stručni ispit i lekarsko uverenje za ložača.

Ukoliko domar i ložać primeti neke neispravnosti na uređajima i instalacijama iz stava 1. ovog člana, dužan je da ih odmah otkloni, a ako nije u stanju da to sam učini, da odmah o tome obavesti zamenika direktora.

7. Mere zaštite od požara pri prometu, uskladištenju i upotrebi zapaljivih tečnosti i gasova

Član 13.

Prometom zapaljivih tečnosti i gasova smatra se nabavka, utovar u prevozna sredstva i istovar, prenošenje, rukovanje kod dopreme, smeštaja i otpreme u skladišnim i drugim radnim prostorijama, doprema i otprema putem cevovoda, pretakanje i druge radnje sa zapaljivim tečnostima i gasovima.

Uskladištenjem zapaljivih tečnosti i gasova podrazumeva se svako trajno i privremeno držanje i smeštaj ovih tečnosti i gasova u objektima, na slobodnom prostoru i u posudama bez obzira na veličinu i vrstu posuda u kojima se drže.

Član 14.

Pri prometu, uskladištenju i upotrebi zapaljivih tečnosti i gasova moraju se sprovesti sledeće mere zaštite od požara i eksplozija:

- 1) mere zaštite pri smeštaju i držanju ulja za loženje - odgovoran ložać;
- 2) mere zaštite od požara u kotlarnicama na gas, ulje za loženje i čvrsto gorivo (ugalj, drvo) - odgovoran ložać;
- 3) mere zaštite pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja i lemljenja - odgovorno lice koje izvodi te radove i rukovodilac radova;
- 4) mere zaštite pri korišćenju unutrašnjih gasnih instalacija - odgovorne servirke;
- 5) mere zaštite pri korišćenju pokretnih zatvorenih sudova za komprimirane, tečne i pod pritiskom rastvorene gasove (boce sa TNG gasom) - odgovorni svi zaposleni koji koriste te sudove;

Odobrenje za izvođenje radova zavarivanja, rezanja i lemljenja u Školi izdaje referent za zaštitu od požara.

U Školu je zabranjeno unošenje i korišćenje eksplozivnih materija, zapaljivih tečnosti i gasova osim u sledećim slučajevima, za šta su odgovorni svi zaposleni:

- 1) skladištenje ulja za loženje za potrebe kotlarnice na ulje za loženje – odgovoran ložać;
- 2) korišćenje boca sa TNG gasom u kuhinjama gde ne postoji priključak na gasovod – odgovorne servirke;
- 3) u hemijskom kabinetu za nastavu najviše 1 litar zapaljivih tečnosti - odgovorni nastavnici hemije;
- 4) zapaljiva tečna sredstva za čišćenje prostorija najviše 1 litar i za čišćenje mašina u radionici najviše 1 litar - odgovorne čistačice i domar.

Član 15.

Prilikom prometa, uskladištenja i upotrebe zapaljivih tečnosti i gasova moraju se sprovesti i sledeće mere zaštite od požara i eksplozija:

- 1) aparati, uređaji i instalacije koje služe za zaštitu objekata za smeštaj zapaljivih tečnosti i gasova od požara, eksplozije, provale i krađe, moraju se održavati u ispravnom stanju - odgovoran ložać;
- 2) zabranjeno je u objektima i na prostorima za uskladištavanje zapaljivih tečnosti i gasova (ulje za loženje, boce sa TNG gasom i dr.) držati zapaljivi materijal, vršiti zavarivanje, rezanje i lemljenje, korišćenje alata i uređaja koji varniče, otvorene vatre, grejnih uređaja sa otvorenim plamenom, i pristup vozilima koja pri radu mogu izbacivati iskre - odgovorni ložać i svi zaposleni koji rukuju zapaljivim

tečnostima i gasovima (boce sa TNG gasom, peći na ulje za loženje, zapaljive materije u hemijskom kabinetu i radionici);

3) upotrebljena ambalaža u kojoj su držane zapaljive tečnosti i gasovi uskladištava se u posebnoj prostoriji odnosno prostoru, pod uslovima predviđenim za držanje i smeštaj zapaljivih tečnosti i gasova - odgovorni ložać i domar;

4) utovar i istovar zapaljivih tečnosti vrši se po pravilu danju i uz zabranu pristupa nepozvanim licima - odgovoran ložać;

5) objekti za smeštaj zapaljivih tečnosti i gasova moraju imati odgovarajuće provetravanje – odgovorni ložać;

6) promet i uskladištenje zapaljivih tečnosti i gasova, rukovanje gasnim kotlarnicama i kotlarnicama na ulje za loženje mogu obavljati samo lica koja imaju stručni ispit i lekarsko uverenje da su psihofizičko sposobna za rukovanje tim materijama i kotlarnicama - odgovoran je direktor;

7) rezervoari i drugi objekti, kao i posude, postrojenja i uređaji koji se koriste kod smeštaja i upotrebe zapaljivih tečnosti i gasova mogu se izgrađivati, odnosno držati samo na mestima koje odobri nadležni organ Ministarstva unutrašnjih poslova – odgovoran referent za zaštitu od požara;

8) u hemijskim kabinetima moraju se sprovoditi mere zaštite sa samozapaljivim i zapaljivim čvrstim, tečnim i gasovitim materijama u skladu sa vrstama tih materija - odgovorni nastavnici hemije;

9) u hemijskim kabinetima, radionicama i kuhinjama mora se vršiti provetravanje i ugraditi ventilator, koji se obavezno uključuje za vreme odmora između časova, a po potrebi i za vreme nastave – odgovorni nastavnici hemije, domar i servirke; za obezbeđenje ugradnje ventilatora odgovoran zamenik direktora;

10) na kraju nastave odnosno radnog vremena svake smene moraju se zatvoriti boce sa gasom, isključiti svi plamenici, pečke i druga grejna tela, električni uređaji (sijalice, kompjuteri, pečke, štednjaci i dr.) kao i svi drugi grejni uređaji sa usijanim površinama ili oni koji varniče i mogu da izazovu požar ili eksploziju - odgovorni svi zaposleni; za kontrolu i po potrebi isključenje uređaja nakon nastave odgovorne su spremačice;

11) iz radionica i drugih prostorija moraju se nakon svake smene izneti masne krpe, pucvol i druge tkanine koje služe za brisanje ruku i mašina i odložiti u metalni kontejner van zgrade Škole – odgovorne spremačice;

12) grejni uređaji: kotlovi na gas, pečke na ulje za loženje i gas, pečke na čvrsto gorivo (ugalj, drvo) mogu se koristiti samo ako su tehnički ispravni i ako imaju odgovarajući tehnički ispravan priključak, odnosno izvod - odgovorni ložać i domar;

13) motorna vozila Škole moraju imati ručni aparat za gašenje požara „S-1“ - odgovoran vozač;

14) zapaljivi materijal ne sme se smeštati na prostoru koji nije udaljen najmanje 6 metara od objekta ili dela objekta, ako tehničkim propisima nije drugačije određeno – odgovoran pegaoški rukovodilac;

15) zapaljivi materijal ne sme se smeštati u učionicama, na tavanima školskih zgrada, stepenišnom prostoru, hodnicima, stajalištima, vratima, izlazima i ostalim prolazima – odgovoran zamenik direktora;

16) zabranjeno je zapaljive tečnosti sipati u kanalizacionu mrežu - odgovorni svi zaposleni;

17) u objektima i na prostorima koji se koriste za uskladištavanje zapaljivih tečnosti i gasova moraju se postaviti odgovarajući znaci zabrane i upozorenja - odgovoran zamenik direktora.

8. Protivpožarna straža

Član 16.

Protivpožarnu stražu dužno je da organizuje:

- 1) lice koje pretače zapaljive tečnosti i zapaljive gasove u količini iznad 5 m³;
- 2) lice koje vrši zavarivanje, rezanje i lemljenje, koristi otvoreni plamen ili alat koji varniči u prostoriji koja nije posebno prilagođena za obavljanje tog posla ili na udaljenosti do 200 metara od ruba šume;
- 3) organizator javnog skupa ili priredbe na kojoj postoji opasnost od izbijanja požara.

Pod protivpožarnom stražom iz stava 1. ovog člana podrazumeva se prisustvo lica stručno osposobljenih za sprovođenje mera zaštite od požara sa odgovarajućom protivpožarnom opremom.

Zamenik direktora dužan je pre početka radova odnosno skupa:

- 1) upoznati lica odnosno organizatore sa obavezama iz stava 1. i 2. ovog člana;
- 2) pismeno obavestiti referenta za zaštitu od požara o radovima odnosno skupu iz stava 1. ovog člana.

9. Ostale preventivne mere zaštite od požara

Član 17.

U zgradama i dvorištima Škole moraju se sprovesti sledeće preventivne mere zaštite od požara:

1) zabranjeno je graditi ili postavljati objekte i druge prepreke na putevima, prolazima, platoima i prilazima objektima Škole koji su predviđeni za prilaz vatrogasnih vozila; prilazi za vatrogasna vozila oko Škole moraju stalno biti slobodni – odgovoran zamenik direktora; domar-ložač je dužan svakodnevno kontrolisati da li su ti putevi slobodni za prolaz;

2) pristupi vatrogasnim aparatima i hidrantima moraju biti stalno slobodni – odgovoran zamenik direktora; domar je dužan svakodnevno kontrolisati da li su ti pristupi slobodni;

3) zabranjeno je pušenje i upotreba vatre u zgradama i dvorištima Škole - odgovorni svi zaposleni;

4) čišćenje prostorija od prašine i zapaljivih otpadaka posle svake smene; posle svakog čišćenja prašinu i zapaljive otpatke odmah izneti u metalni kontejner van zgrade Škole - odgovorne spremačice;

5) zabranjeno je u svim prostorijama Škole korišćenje gasnih i električnih rešoa, osim u kuhinji - odgovorni svi zaposleni;

6) zabranjeno je krpljenje (licnovanje) osigurača za struju; osigurači moraju biti dimenzionisani za odgovarajuće opterećenje i zamenjivati se samo ispravnim novim osiguračima - odgovoran domar;

7) kvarove na električnim uređajima i instalacijama sme da otkloni samo za to stručno lice – odgovorni svi zaposleni;

8) zabranjeno je držanje papira i drugih zapaljivih materijala na udaljenosti manjoj od 1 metra od pečki i drugih užarenih grejnih tela - odgovorni svi zaposleni;

9) u prostorijama u kojima se čuva papirna dokumentacija i knjige (registratori, arhiva, biblioteka), dokumenti i knjige moraju biti udaljeni najmanje 60 cm od tavanice i sijaličnog mesta, a širina prolaza između knjiga i dokumentacije najmanje 80 cm – odgovoran zamenik direktora;

10) pravilno i namensko korišćenje uređaja, mašina, aparata i instalacija na bezbedan način u skladu sa tehničkim propisima i uputstvima proizvođača - odgovorni svi zaposleni koji koriste te uređaje;

11) ukoliko zaposleni uoči neispravnosti na uređajima i instalacijama koje mogu izazvati požar dužan je o tome odmah obavestiti zamenika direktora - odgovorni svi zaposleni;

12) obavezno je isticanje telefonskih brojeva: milicije 192, vatrogasaca 193 i hitne pomoći 194 kod svakog telefona u Školi - odgovoran zamenik direktora;

13) u svim prostorijama gde postoji povećana opasnost od požara moraju se postaviti vidni natpisi o zabrani upotrebe šibica, upaljača i upotrebe vatre u bilo kom obliku – odgovoran zamenik direktora;

14) zabranjeno je paljenje vatre i spaljivanje smeća, trave i biljnih ostataka u dvorištu Škole i na ulici oko Škole - odgovorni svi zaposleni;

15) redovno košenje trave i uklanjanje biljnih otpadaka u dvorištu Škole i na ulici oko Škole - odgovorni domar i spremačice;

16) zamenik direktora, domar i ložač moraju biti upoznati gde se nalaze glavni prekidači za isključenje dovoda električne energije i gasa u celu zgradu Škole kao i o načinu isključenja istih;

17) pristupi glavnim prekidačima za struju i gas moraju biti stalno slobodni – odgovoran zamenik direktora;

18) zabranjen je ulazak u prostorije Škole licima koja su pod dejstvom alkohola ili drugih opojnih sredstava - odgovorni domar i spremačice;

19) učenicima je zabranjeno da u zgradu Škole unose zapaljive i eksplozivne materije, upaljače i šibice.

20) svaki zaposleni koji primeti da zbog nesprovedenja preventivnih mere zaštite od požara utvrđenih ovim Pravilama prethodi opasnost od izbijanja požara može predložiti direktoru Škole odnosno

predagoškom rukovodiocu obustavu nastave i drugih oblika rada sa učenicima u određenoj prostoriji ili radnoj jedinici dok se ta posredna opasnost ne otkloni, o čemu odluku donosi direktor Škole.

21) nakon svakog požara u Školi referent za zaštitu od požara dužan je razmotriti okolnosti pod kojima je požar izbio i predložiti direktoru preventivne mere za sprečavanje novih požara.

10. Obezbeđenje evakuacije učenika i zaposlenih u slučaju požara

Član 18.

U cilju obezbeđenja evakuacije učenika i zaposlenih u slučaju požara moraju se sprovoditi sledeće mere:

1) evakuacija je organizovano napuštanje zgrade Škole od strane učenika i zaposlenih u slučaju neposredne opasnosti od izbijanja požara, u slučaju požara i drugih opasnosti (eksplozija, zemljotres i dr.);

2) zabranjeno je graditi ili postavljati objekte i druge prepreke na putevima, prolazima i prilazima objektima Škole i izlazima iz zgrada Škole koji su predviđeni za evakuaciju ljudi i imovine ugroženih požarom; putevi za evakuaciju moraju biti stalno slobodni za prolaz – odgovoran zamenik direktora; domar je dužan svakodnevno kontrolisati da li su ti putevi slobodni za prolaz;

3) zabranjeno je postavljanje nameštaja i drugih predmeta i prepreka na svim izlaznim vratima iz Škole, svim vratima, hodnicima, prolazima, stepeništima, međuprostorijama i stajalištima u zgradi Škole – odgovoran zamenik direktora; domar je dužan svakodnevno kontrolisati da li su isti slobodni za prolaz;

4) raspored nameštaja i predmeta u učionicama i drugim prostorijama i hodnicima mora obezbediti nesmetanu evakuaciju učenika i zaposlenih – odgovoran zamenik direktora;

5) zabranjeno je zaključavanje učionica i drugih prostorija tokom boravka učenika i drugih lica u njima, kao i svih izlaznih vrata iz objekata Škole tokom radnog vremena Škole - odgovoran zamenik direktora;

6) pri rekonstrukciji i adaptaciji objekata Škole obezbediti da se vrata za evakuaciju otvaraju u smeru evakuacije - odgovoran zamenik direktora;

7) jedan primerak ključeva od svih vrata Škole moraju biti u jednom ormariću na vidnom mestu - odgovoran zamenik direktora;

8) putevi za evakuaciju moraju biti izvedeni na sledeći način: horizontalne i vetrikalne površine moraju biti obrađene negorivim materijama, podovi ravni bez izbočenja i oštećenja koja mogu uzrokovati pad lica pri evakuaciji; podovi moraju biti sigurni od klizanja i bez obloga koje se mogu nabrati ili pomerati; zaštitne ograde stepeništa kao i bočne površine na evakuacionim putevima moraju biti bez detalja koji mogu uhvatiti odeću - odgovoran zamenik direktora.

11. Finansiranje zaštite od požara

Član 19.

Referent za zaštitu od požara dužan je jednom godišnje dostaviti direktoru:

- 1) izveštaj o kontroli sprovođenja mera zaštite od požara;
- 2) predlog potreba za nabavkom uređaja i opreme za gašenje požara iz člana 10. ovih Pravila;
- 3) spisak obaveznih kontrola i održavanja uređaja i instalacija iz člana 12. ovih Pravila;
- 4) pregled potrebnih finansijskih sredstva za nabavku, kontrolu i održavanje uređaja i instalacija iz člana 10. i 12. ovih Pravila.

Sredstva za nabavku uređaja i opreme za gašenje požara i za kontrolu i održavanje uređaja i instalacija iz stava 1. ovoga člana, kao i za sprovođenje mera zaštite od požara utvrđenih ovim Pravilima obezbeđuju se u godišnjem finansijskom planu Škole koji donosi Školski odbor, o čemu se stara direktor Škole.

III. MERE ZAŠTITE U SLUČAJU IZBIJANJA POŽARA

1. Gašenje požara

Član 20.

Dužnosti zaposlenih u slučaju izbijanja požara su:

- 1) svaki zaposleni koji primeti neposrednu opasnost od izbijanja požara ili primeti požar, dužan je da ukloni opasnost odnosno da ugasi požar, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe ili drugog;
- 2) ako zaposleni ne može sam da ugasi požar, dužan je da o tome bez odlaganja prvo obavesti najbližu vatrogasnu jedinicu pozivajući sa fiksnog telefona broj 193 ili sa mobilnog telefona 024/815-799, odnosno policijsku stanicu pozivajući sa fiksnog telefona broj 192 ili sa mobilnog telefona broj 024/815-113, a tek nakon toga dužan je obavestiti o požaru direktora odnosno zamenika direktora;
- 3) nakon dolaska vatrogasne jedinice, sva radno sposobna lica koja se zateknu na mestu požara dužna su da izvršavaju naređenja rukovodioca gašenja požara odnosno rukovodioca vatrogasne jedinice, kao i da pruže pomoć u gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine;
- 4) učenici ne gase požar, već samo vatrogasci i zaposleni Škole;
- 5) zabranjena je lažna prijava požara i drugih tehničko-tehnoloških nesreća;
- 6) zamenik direktora dužan je o svakom požaru u Školi odmah obavestiti direktora i referenta za zaštitu od požara.

Član 21.

Požar se gasi na sledeći način, za šta su odgovorni svi zaposleni:

- 1) početni požar gasi se prvim raspoloživim ručnim aparatom za gašenje požara;
- 2) ručni aparati za gašenje požara služe samo za gašenje početnih požara;
- 3) ručnim aparatom za gašenje požara prahom tipa "S-6" i "S-9" gase se požari čvrstih, tečnih i gasovitih materija (osim zapaljivih metala) i električnih uređaja i instalacija pod naponom do 1.000 V;
- 4) ručnim aparatom za gašenje požara ugljen-dioksidom tipa "CO₂-5" i "CO₂-10" gase se požari zapaljivih tečnosti i gasova, i električnih uređaja i instalacija pod naponom do 10.000 V;
- 5) vodom se gase požari čvrstih materija: drvo, tekstil, ugalj, papir i drugo;
- 6) vodom se ne sme gasiti požar električnih uređaja i instalacija pod naponom, derivata nafte (ulje za loženje, benzin, dizel), boja, lakova i masti;
- 7) u slučaju gašenja požara vodom i pomoću hidranta obavezno je prethodno isključiti električnu instalaciju u prostoriji ugroženoj od požara ili na glavnom prekidaču - odgovorni domar i ložač;
- 8) suvim peskom gase se požari zapaljivih tečnosti i zapaljivih metala;
- 9) u slučaju požara isključiti gasnu instalaciju na glavnom prekidaču - odgovorni domar i ložač;
- 10) zabranjeno je okupljanje oko mesta požara, osim lica koja učestvuju u gašenju požara;
- 11) knjige, arhivu i registraturski materijal ne bi trebalo gasiti vodom, već aparatom za gašenje požara prahom tipa "S-6" i "S-9", da se izbegne nepotrebna šteta na istima;
- 12) po mogućnosti, spasiti dokumentaciju trajne vrednosti (matične knjige, dnevnike i dr.).

2. Evakuacija učenika i zaposlenih u slučaju izbijanja požara

Član 22.

Evakuacija učenika i zaposlenih u slučaju izbijanja požara sprovodi se na sledeći način:

- 1) evakuacija se sprovodi u slučaju neposredne opasnosti od izbijanja požara, u slučaju požara i drugih opasnosti (eksplozija, zemljotres i dr.);
- 2) u slučaju požara, prvo se sprovodi evakuacija, a nakon toga se gasi požar;
- 3) evakuaciju naređuje i sprovodi zamenik direktora odnosno nastavnik u učionici i prostoriji u toku nastave i rada sa učenicima; evakuaciju može narediti i direktor Škole;

4) evakuacija može biti: evakuacija iz pojedine učionice ili prostorije, evakuacija iz evakuacione zone i evakuacija iz cele zgrade Škole;

5) evakuacija se sprovodi napuštanjem evakuacione zone, korišćenjem smera i puta evakuacije i okupljanjem na zbornom mestu, u skladu sa Planom evakuacije iz člana 34. ovih Pravila;

6) ako je navedeni put i izlaz u Planu evakuacije ugrožen od požara koristiti najbliži izlaz koji nije ugrožen od požara;

7) nastavnici moraju sprečiti paniku među učenicima;

8) evakuaciju treba obaviti smireno, bezbedno, brzim hodom, bez trčanja;

9) nastavnici moraju utvrditi da li su sva deca napustila zgradu Škole;

10) treba sprečiti evakuaciju skakanjem kroz prozor ili sa sprata u prizemlje, spuštanjem niz oluke ili klizanjem niz ogradu na stepeništu;

11) za evakuaciju ne koristiti zadimljene prostorije zbog otrovnih gasova;

12) naročito voditi računa prilikom evakuacije učenika nižih razreda;

13) tokom evakuacije nastavnici su dužni pružiti pomoć bolesnim učenicima, učenicima sa posebnim potrebama i sa smetnjama u razvoju;

14) nakon evakuacije nastavnici moraju sprečiti povratak učenika u zgradu Škole;

15) tokom evakuacije potrebno je obezbediti dobro osvetljenje na evakuacionim putevima, i to u hodnicima, na stepeništu, na izlaznim vratima i u dvorištu Škole;

16) nakon evakuacije učenika iz zgrade Škole nastavnik okuplja učenike na zbornom mestu, i ponovo proverava da li su svi učenici na broju, i dalje postupa po naređenju zamenika direktora.

Član 23.

Prva medicinska pomoć u slučaju izbijanja požara sprovodi se na sledeći način, za šta su odgovorni svi zaposleni:

1) nastavnici i svi zaposleni dužni su pružiti prvu medicinsku pomoć povređenim učenicima i zaposlenima, korišćenjem ormarića za pružanje prve medicinske pomoći i drugim priručnim sredstvima;

2) u slučaju potrebe za pružanjem hitne stručne medicinske pomoći, svaki zaposleni dužan je odmah pozvati Službu hitne medicinske pomoći na telefon 194 (preko mobilnog 024-814-570);

3) u slučaju potrebe obezbediti prevoz povređenih do najbliže zdravstvene ustanove;

4) u slučaju gustog dima puzeći ispod oblaka dima napustiti prostoriju zahvaćenu požarom;

5) ako osobi gori odeća treba da legne i da se valja po podu da bi ugasio požar na sebi;

6) ako je osoba zahvaćena požarom treba ugasiti požar na njoj aparatom za gašenje požara prahom tipa "S-6" ili "S-9", a u nedostatku istog umotati delove tela zahvaćene požarom priručnim sredstvima (kaput, mantil, peškir, ćebe).

IV. DUŽNOSTI ORGANA I ZAPOSLENIH U SPROVOĐENJU MERA ZAŠTITE OD POŽARA

1. Školski odbor

Član 24.

Školski odbor, kao organ upravljanja Škole:

1) donosi Pravila zaštite od požara Škole u Školi;

2) utvrđuje finansijskim planom Škole visinu sredstava za zaštitu od požara;

3) vrši analizu organizovanosti, opremljenosti i osposobljenosti Škole i zaposlenih za zaštitu od požara;

4) utvrđuje mere za otklanjanje uzroka i opasnosti od požara i za unapređenje zaštite od požara.

2. Dužnosti direktora Škole

Član 25.

Direktor Škole rukovodi zaštitom od požara i odgovorno je lice za organizovanje i sprovođenje mera zaštite od požara i za stanje zaštite od požara u Školi, i dužan je da:

- 1) obustavi nastavu i druge poslove ako oceni da zbog nesprovođenja mera zaštite od požara prei posredna opasnost od izbijanja požara, dok se ta opasnost ne otkloni;
- 2) se stara o obezbeđenju sredstava za zaštitu od požara u Školi;
- 3) donose Program osnovne obuke iz oblasti zaštite od požara u Školi;
- 4) vrši kontrolu sprovođenja mera zaštite od požara za Školu u celini;
- 5) izvesti Školski odbor o nalazima inspektora zaštite od požara i preduzme mere za izvršavanje naloga i otklanjanje nedostataka utvrđenih od strane tog inspektora;
- 6) obezbedi da ložači moraju imati stručni ispit i lekarsko uverenje za rukovanje kotlarnicama i zapaljivim materijama;
- 7) preduzima mere za unapređenje zaštite od požara u Školi;
- 8) naredi evakuaciju učenika i zaposlenih, u slučaju neposredne opasnosti od izbijanja požara, u slučaju požara i drugih opasnosti (eksplozija, zemljotres i dr.).

3. Dužnosti zamenika direktora i sekretara

Član 26.

Zamenik direktora odgovoran je za sprovođenje mera zaštite od požara utvrđenih ovim Pravilima u svojoj radnoj jedinici, i dužan je da:

- 1) upozna, pre projektovanja, izgradnje, rekonstrukcije i kontrole objekata, uređaja i instalacija, kao i radova drugih pravnih lica u Školi, izvođače tih radova sa njihovim obavezama iz člana 9. ovih Pravila i pismeno obavesti o tim radovima referenta za zaštitu od požara;
- 2) obezbedi da aparati za gašenje požara, hidranti i rasveta za evakuaciju budu postavljeni na najpristupačnijim i lako uočljivim mestima, dostupni, kompletni i stalno u pripravnosti;
- 3) obezbedi ugradnju ventilatora u hemijskom kabinetu, radionici i kuhinji;
- 4) obezbedi da se zapaljivi materijal ne sme smeštati na prostoru koji nije udaljen najmanje 6 metara od objekta ili dela objekta;
- 5) obezbedi da se zapaljivi materijal ne smešta u učionicama, na tavanima školskih zgrada, stepenišnom prostoru, hodnicima, stajalištima, vratima, izlazima i ostalim prolazima;
- 6) upozna, pre početka pretakanja zapaljivih tečnosti, zavarivanja, rezanja, lemljenja i organizovanja javnog skupa, lica koja vrše te poslove sa njihovim obavezama iz člana 16. ovih Pravila i pismeno obavesti referenta za zaštitu od požara o tim poslovima;
- 7) obezbedi sprovođenje zabrane gradnje ili postavljanja objekata i drugih prepreka na putevima, prolazima, platoima i prilazima objektima Škole koji su predviđeni za prilaz vatrogasnih vozila, tako da prilazi za vatrogasna vozila oko Škole budu stalno slobodni;
- 8) obezbedi da pristupi vatrogasnim aparatima i hidrantima budu stalno slobodni;
- 9) obezbedi u prostorijama u kojima se čuva papirna dokumentacija i knjige (registratori, arhiva, biblioteka), da dokumenti i knjige moraju biti udaljeni najmanje 60 cm od tavanice i sijaličnog mesta, a širina prolaza između knjiga i dokumentacije najmanje 80 cm;
- 10) obezbedi obavezno isticanje telefonskih brojeva: milicije 192, vatrogasaca 193 i hitne pomoći 194 kod svakog telefona u Školi;
- 11) obezbedi da po jedan primerak ključeva od svih vrata Škole budu u jednom ormariću na vidnom mestu u Školi;
- 12) obezbedi u svim prostorijama gde postoji povećana opasnost od požara postavljanje vidnih natpisa o zabrani upotrebe šibica, upaljača i upotrebe vatre u bilo kom obliku;

13) bude upoznat gde se nalaze glavni prekidači za isključenje dovoda električne energije i gasa u celu zgradu radne jedinice, kao i o načinu isključenja istih;

14) obezbedi da pristupi glavnim prekidačima za struju i gas budu stalno slobodni;

15) obezbedi sprovođenje zabrane gradnje ili postavljanja objekta i drugih prepreka na putevima, prolazima, platoima i izlazima iz objekata Škole koji su predviđeni za evakuaciju ljudi i imovine ugroženih požarom, i da putevi za evakuaciju budu stalno slobodni;

16) obezbedi sprovođenje zabrane postavljanja nameštaja i drugih predmeta i prepreka na svim vratima Škole, hodnicima, prolazima, stepeništima, međuprostorijama i stajalištima u zgradi Škole;

17) obezbedi da raspored nameštaja i predmeta u učionicama i drugim prostorijama i hodnicima omogući nesmetanu evakuaciju učenika i zaposlenih;

18) obezbedi sprovođenje zabrane zaključavanja učionica i drugih prostorija tokom boravka učenika i drugih lica u njima, kao i svih izlaznih vrata iz objekata Škole tokom radnog vremena Škole;

19) obezbedi pri rekonstrukciji i adaptaciji objekata Škole, da se vrata za evakuaciju otvaraju u smeru evakuacije;

20) obezbedi da putevi za evakuaciju budu izvedeni u skladu sa članom 18. stav 1. tačka 8. ovih Pravila;

21) odmah obavesti o svakom požaru u radnoj jedinici direktora i referenta za zaštitu od požara;

22) obezbedi da Planovi evakuacije i Uputstva za postupanje u slučaju požara iz člana 34. i 35. ovih Pravila budu stalno istaknuti na vidljivom mestu u radnoj jedinici odnosno zgradi Škole;

23) obezbedi sprovođenje naloženih mera od strane referenta za zaštitu od požara;

24) obezbedi isticanje Plana evakuacije i Uputstva za postupanje u slučaju požara iz člana 34. i 35. ovih Pravila u formatu A-2 na vidljivom mestu u svakoj zgradi radne jedinice u roku od 8 dana od dana stupanja na snagu ovih Pravila;

25) upozna sve zaposlene sa njihovim dužnostima iz članova 25. do 33. ovih Pravila u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovih Pravila;

26) izvesti direktora o nalazima inspektora zaštite od požara i preduzme mere za izvršavanje naloga i otklanjanje nedostataka utvrđenih od strane inspektora zaštite od požara;

27) naloži zaposlenima preduzimanje mera iz člana 39. stav 1. ovih Pravila, i drugih mera za otklanjanje nedostataka i sprovođenje zaštite od požara utvrđenih ovim Pravilima;

28) preduzima mere za unapređenje zaštite od požara u radnoj jedinici;

29) obezbedi poštovanje kućnog reda Škole od značaja za zaštitu od požara;

30) naredi i sprovede evakuaciju učenika i zaposlenih, u slučaju neposredne opasnosti od izbijanja požara, u slučaju požara i drugih opasnosti (eksplozija, zemljotres i dr.), u skladu sa Planom evakuacije i Uputstvima za postupanje u slučaju požara iz člana 34. i 35. ovih Pravila.

Sekretar Škole:

1) dužan je da obavlja zadatke iz stava 1. ovog člana za radnu jedinicu Upravni centar Škole;

2) učestvuje u izradi Pravila zaštite od požara Škole, prati propise o zaštiti od požara i ukazuje na obaveze koje proističu iz njih.

4. Dužnosti referenta za zaštitu od požara

Član 27.

Referent za zaštitu od požara odgovoran je za organizovanje sprovođenja preventivnih mera zaštite od požara u Školi, i dužan je da:

1) izradi Pravila zaštite od požara u Školi;

2) utvrdi razmeštaj uređaja i aparata za gašenje požara iz člana 10. stav 1. ovih Pravila po objektima Škole, i vodi evidenciju o njima;

3) se stara o rokovima kontrole, održavanja i zamene uređaja i instalacija iz člana 12. stav 1. tačka 1. do 11. ovih Pravila, čuva dokumentaciju i vodi evidenciju o kontroli i održavanju istih;

4) izdaje odobrenja za izvođenje radova zavarivanja, rezanja i lemljenja u Školi;

5) se stara da se rezervoari i drugi objekti, kao i posude, postrojenja i uređaji koji se koriste kod smeštaja i upotrebe zapaljivih tečnosti i gasova mogu izgrađivati, odnosno držati samo na mestu koje odobri nadležni organ Ministarstva unutrašnjih poslova;

6) razmotri, nakon svakog požara u Školi, okolnosti pod kojima je požar izbio i predloži direktoru preventivne mere za sprečavanje novih požara;

7) jednom godišnje dostavi direktoru dokumenta o zaštiti od požara iz člana 18. stav 1. ovih Pravila;

8) sačini Program osnovne obuke iz oblasti zaštite od požara u Školi i pribavi saglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova na taj Program;

9) obavlja osnovnu obuku i praktičnu proveru znanja zaposlenih u Školi iz oblasti zaštite od požara i vodi evidenciju o toj obuci;

10) vrši kontrolu sprovođenja mera zaštite od požara utvrđenih ovim Pravilima, najmanje jednom u 3 meseca;

11) pismeno naloži zameniku direktora i zaposlenima preduzimanje mera zaštite od požara;

12) pismeno predloži direktoru Škole preduzimanje mera zaštite od požara;

13) izvesti direktora o nalazima inspektora zaštite od požara i preduzme mere za izvršavanje naloga i otklanjanje nedostataka utvrđenih od strane inspektora zaštite od požara;

14) prati propise o zaštiti od požara i preduzima mere za unapređenje zaštite od požara u Školi;

15) redovno izveštava direktora o svim pojavama, promenama i problemima i predlaže preduzimanje konkretnih mera u oblasti zaštite od požara.

5. Dužnosti svih zaposlenih

Član 28.

Svi zaposleni su odgovorni za sprovođenje mera zaštite od požara i za svaku aktivnost kojom menjaju ili mogu promeniti stanje i uslove zaštite od požara, i dužni su da:

1) sprovode mere zaštite od požara i postupaju u skladu sa ovim Pravilima;

2) sprovode zaštitu od požara neprekidno, na svim mestima i u svim objektima i prostorijama Škole koji su izloženi opasnosti od požara;

3) učestvuju u gašenju požara i spasavanju ljudi i imovine ugroženih požarom, ako to mogu da učine bez opasnosti za sebe ili drugoga;

4) se staraju o održavanju i popravci mašina, pećki i električnih aparata (TV, kompjuteri, štednjaci i dr.), koje koriste u radu, u skladu sa tehničkim propisima i uputstvima proizvođača;

5) odmah prijave referentu za zaštitu od požara svaku upotrebu i pražnjenje aparata za gašenje požara;

6) poštuju zabranu korišćenja hidranata za druge namene osim za gašenje požara;

7) poštuju zabranu unošenja i korišćenja u Školi eksplozivnih materija, zapaljivih tečnosti i gasova osim: boca sa TNG gasom za kuhinju, ulja za loženje, za hemijski kabinet i za čišćenje;

8) sprovode mere zaštite pri prometu, skladištenju i upotrebi eksplozivnih materija, zapaljivih tečnosti i gasova (ulje za loženje, zemni gas, boce sa TNG gasom i dr.);

9) sprovode mere zaštite pri korišćenju pokretnih zatvorenih sudova za komprimirane, tečne i pod pritiskom rastvorene gasove (boce sa TNG gasom i dr.);

10) u objektima i na prostorima za uskladištavanje zapaljivih tečnosti i gasova (ulje za loženje, boce sa TNG gasom i dr.), poštuju zabranu držanja zapaljivog materijala, zavarivanja, rezanja i lemljenja, korišćenja alata i uređaja koji varniče, otvorene vatre, uređaja sa plamenom, i zabranu pristupa vozilima koja varniče;

11) na kraju nastave odnosno radnog vremena svake smene zatvore boce sa TNG gasom, isključe sve plamenike, pećke i druga grejna tela, električne uređaje (sijalice, kompjutere, TV, pećke, štednjake i dr.), uređaje sa usijanim površinama, koji varniče ili mogu izazvati požar ili eksploziju;

12) poštuju zabranu sipanja zapaljivih tečnosti u kanizacionu mrežu;

13) poštuju zabranu pušenja i upotrebe vatre u zgradama i dvorištima Škole;

14) poštuju zabranu korišćenja gasnih i električnih rešoa u svim prostorijama Škole, osim u kuhinji;

15) poštujte pravilo da kvarove na električnim uređajima i instalacijama sme da otkloni samo za to stručno lice;

16) poštujte zabranu držanja papira i drugih zapaljivih materijala na udaljenosti manjoj od 1 metra od pečki i drugih užarenih grejnih tela;

17) pravilno i namenski koriste uređaje, mašine, aparate i instalacije na bezbedan način u skladu sa tehničkim propisima i uputstvima proizvođača;

18) ukoliko uoče neispravnosti na uređajima i instalacijama koje mogu izazvati požar odmah o tome obavestite zamenika direktora;

19) poštujte zabranu paljenja vatre i spaljivanja smeća, trave i biljnih ostataka u dvorištu Škole i na ulici oko Škole;

20) se staraju da učenici ne unose u zgradu Škole zapaljive i eksplozivne materije, upaljače i šibice;

21) svaki zaposleni koji primeti da zbog nesprovedenja mera zaštite od požara pretila opasnost od izbijanja požara, može predložiti direktoru odnosno zameniku direktora obustavu nastave i drugih poslova, dok se ta posredna opasnost ne otkloni;

22) svaki zaposleni koji primeti neposrednu opasnost od izbijanja požara ili primeti požar, dužan je da ukloni opasnost odnosno da ugasi požar, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe ili drugog;

23) ako zaposleni ne može sam da ugasi požar, dužan je o tome odmah obavestiti vatrogasce na broj 193 odnosno policiju na broj 192, a nakon toga obavestiti o požaru direktora odnosno zamenika direktora;

24) učestvuju u gašenju požara, evakuaciji učenika i zaposlenih i pruže prvu medicinsku pomoć povređenim u slučaju požara u skladu sa Planom evakuacije i Uputstvima za postupanje u slučaju požara koji su istaknuti na vidnom mestu u Školi;

25) poštujte zabranu lažnog prijavljivanja požara i drugih nesreća;

26) prisustvuju osnovnoj obuci i praktičnoj proveri znanja iz oblasti zaštite od požara;

27) ako ne zadovolje na praktičnoj proveri znanja iz oblasti zaštite od požara, najkasnije 30 dana od dana izvršene provere ponovo pristupe toj praktičnoj proveri znanja;

28) izvrše naložene mere od strane referenta za zaštitu od požara odnosno zamenika direktora u vezi zaštite od požara;

29) nesprovođenje mera zaštite od požara utvrđenih propisima o zaštiti od požara i ovim Pravilima smatra se težom povredom radne obaveze i podleže disciplinskoj odgovornosti u skladu sa opštim aktima Škole;

30) disciplinska odgovornost zaposlenih ne isključuje materijalnu, prekršajnu i krivičnu odgovornost istih.

6. Dužnosti nastavnika i stručnih saradnika

Član 29.

Svi nastavnici i stručni saradnici odgovorni su za sprovođenje mera zaštite od požara, za bezbednost i zaštitu učenika od požara u učionicama i drugim prostorijama u kojima obavljaju rad sa učenicima, i dužni su da:

1) u slučaju neposredne opasnosti od izbijanja požara, u slučaju požara i drugih opasnosti (eksplozija, zemljotres i dr.), naredi i sprovedu evakuaciju učenika u toku časa iz učionice odnosno zgrade Škole i pruže prvu medicinsku pomoć povređenim učenicima, u skladu sa Planom evakuacije i Uputstvima za postupanje u slučaju požara koji su istaknuti na vidnom mestu u Školi;

2) udalje učenike i druga lica koja ne poštujte propisane mere zaštite od požara iz učionice i druge prostorije u kojoj obavljaju rad sa učenicima;

3) koriste učionice i druge prostorije i nastavna sredstva na način kojim ne pretila opasnost od izbijanja požara;

4) stalno prate postupke učenika i blagovremeno preduzimaju mere da učenici ne izazovu požar;

5) upoznaju učenike sa pravilnim rukovanjem opremom, električnim i drugim aparatima, grejnim telima, plamenicima-gorionicima i drugim grejnim uređajima sa usijanim površinama ili koji varniče, u učionicama i drugim prostorijama u kojima obavljaju rad sa učenicima.

Član 30.

Nastavnici hemije dužni su da:

- 1) sprovode u hemijskom kabinetu mere zaštite sa samozapaljivim i zapaljivim čvrstim, tečnim i gasovitim materijama u skladu sa vrstama tih materija;
- 2) drže u hemijskom kabinetu najviše 1 litar zapaljivih tečnosti;
- 3) obezbede u hemijskom kabinetu provetranje i rad ventilatora, koji se obavezno uključuje za vreme odmora između časova, a po potrebi i za vreme nastave;
- 4) upoznaju učenike sa posebnim požarnim opasnostima u hemijskom kabinetu, merama zaštite i postupkom napuštanja prostorija u slučaju požara, eksplozije ili druge nezgode;
- 5) vrše stalnu kontrolu količine i stanja samozapaljivih i zapaljivih materija u hemijskom kabinetu;
- 6) odrede broj gorionika-plamenika koji mogu istovremeno da budu u upotrebi, kao i razmak od jednog do drugog plamenika.

Nastavnici tehničkog obrazovanja:

- 1) odgovorni su za stanje kabineta za tehničko obrazovanje, stanje i ispravnost svih uređaja, alata i opreme u istom u cilju sprečavanja opasnosti od izbijanja požara ili eksplozije;
- 2) dužni su da se staraju da se masne krpe i drugi materijal za brisanje ruku i mašina odlaže u za to određenu metalnu posudu sa poklopcem;

Oligofrenopedagozi dužni su da:

- 1) stalno prate postupke učenika sa smetnjama u razvoju, od kojih zbog stanja u kome se nalaze pretpovećana opasnost da izazovu požar, i blagovremeno preduzmu mere da učenici ne izazovu požar;
- 2) u slučaju požara i evakuacije pruže svu adekvatnu pomoć učenicima u specijalnim odeljenjima, imajući u vidu da su sa smetnjama u razvoju.

Bibliotekari-medijatekari:

- 1) odgovorani su za stanje biblioteke i adekvatno čuvanje knjiga u cilju sprečavanja izbijanja požara, imajući u vidu da se u biblioteci nalazi veliki broj knjiga koje predstavljaju lako zapaljivi materijal;
- 2) dužni su da u biblioteci spreče upotrebu vatre i sredstava za paljenje (upaljači, šibice i dr.) od strane učenika i zaposlenih;
- 3) dužni su da stalno prate postupke učenika i blagovremeno preduzimaju mere da učenici ne izazovu požar u biblioteci.

Odeljenjske starešine dužni su upoznati učenike sa Planom evakuacije i Uputstvima za postupanje u slučaju požara iz člana 34. i 35. ovih Pravila u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovih Pravila.

7. Dužnosti domara - ložač

Član 31.

Domar-ložač je dužan da:

- 1) svakodnevno izvrši kontrolu da li su hidranti, aparati za gašenje požara i rasveta za evakuaciju kompletni i na svojim mestima, a u slučaju nedostataka odmah o tome obavesti zamenika direktora i referenta za zaštitu od požara;
- 2) se stara o ispravnosti pečki na struju i čvrsto gorivo;
- 3) ako primeti neispravnosti na uređajima i instalacijama iz člana 12. ovih Pravila (hidranti, aparati za gašenje požara, električni, gasni i grejni uređaji i dr.), odmah otkloni te neispravnosti, a ako nije u stanju da to sam učini, odmah o tome obavesti zamenika direktora;
- 4) drži u radionici najviše 1 litar zapaljivih sredstava za čišćenje mašina;
- 5) skladišti upotrebijenu ambalažu u kojoj su držane zapaljive tečnosti i gasovi u posebnoj prostoriji odnosno prostoru, pod uslovima predviđenim za držanje i smeštaj tih materija;

- 6) obezbedi u radionici provetranje i rad ventilatora;
- 7) se stara da se grejni uređaji – pećke na struju i čvrsto gorivo (ugalj, drvo) mogu koristiti samo ako su tehnički ispravni i ako imaju ispravan priključak;
- 8) svakodnevno kontroliše da li su putevi oko Škole za prilaz vatrogasnih vozila stalno slobodni;
- 9) svakodnevno kontroliše da li su pristupi vatrogasnim aparatima i hidrantima slobodni;
- 10) svakodnevno kontroliše da li su putevi za evakuaciju u zgradi i oko Škole stalno slobodni;
- 11) poštuje zabranu krpljenja (licnovanja) osigurača za struju; osigurači moraju biti dimenzionisani za odgovarajuće opterećenje i zamenjivati se samo ispravnim novim osiguračima;
- 12) redovno kosi travu i uklanja biljne otpatke u dvorištu i na ulici oko Škole;
- 13) bude upoznat gde se nalaze glavni prekidači za isključenje dovoda električne energije i gasa u celu zgradu radne jedinice, kao i o načinu isključenja istih;
- 14) spreči ulazak u Školu licima pod dejstvom alkohola ili opojnih sredstava;
- 15) u slučaju požara isključi gasnu instalaciju na glavnom prekidaču;
- 16) u slučaju gašenja požara vodom i pomoću hidranta isključi električnu instalaciju u prostoriji ugroženoj od požara ili na glavnom prekidaču.

8. Dužnosti ložaća

Član 32.

Ložać je dužan da:

- 1) ako primeti neispravnosti na uređajima i instalacijama iz člana 12. ovih Pravila (hidranti, aparati za gašenje požara, električni, gasni i grejni uređaji i dr.), odmah otkloni te neispravnosti, a ako nije u stanju da to sam učini, odmah o tome obavesti zamenika direktora;
- 2) ima položen stručni ispit i lekarsko uverenje za ložaća;
- 3) sprovodi mere zaštite od požara pri skladištenju ulja za loženje za potrebe kotlarnice;
- 4) održava u ispravnom stanju aparate, uređaje i instalacije koje služe za zaštitu objekata za smeštaj zapaljivih tečnosti i gasova od požara, eksplozije, provale i krađe;
- 5) obezbedi poštovanje zabrane u objektima i na prostorima za uskladištavanje zapaljivih tečnosti i gasova (ulje za loženje, boce sa TNG gasom i dr.) držanja zapaljivog materijala, zavarivanja, rezanja i lemljenja, korišćenja alata i uređaja koji varniče, otvorene vatre, uređaja sa plamenom, i pristupa vozilima koja varniče;
- 6) skladišti upotrebljenu ambalažu u kojoj su držane zapaljive tečnosti i gasovi u posebnoj prostoriji odnosno prostoru, pod uslovima predviđenim za držanje i smeštaj tih materija;
- 7) vrši utovar i istovar zapaljivih tečnosti po pravilu danju, uz zabranu pristupa nepozvanim licima;
- 8) obezbedi odgovarajuće provetranje objekta za smeštaj zapaljivih tečnosti i gasova;
- 9) sprovodi mere zaštite od požara u kotlarnicama na gas, ulje za loženje i čvrsto gorivo (ugalj, drvo);
- 10) se stara da se grejni uređaji – kotlarnice, pećke na struju i čvrsto gorivo mogu koristiti samo ako su tehnički ispravni i ako imaju ispravan priključak;
- 11) bude upoznat gde se nalaze glavni prekidači za isključenje dovoda električne energije i gasa u celu zgradu radne jedinice, kao i o načinu isključenja istih;
- 12) u slučaju požara isključi gasnu instalaciju na glavnom prekidaču;
- 13) u slučaju gašenja požara vodom i pomoću hidranta isključi električnu instalaciju u prostoriji ugroženoj od požara ili na glavnom prekidaču;
- 14) van grejne sezone pomaže domaru u izvršavanju njegovih dužnosti u oblasti zaštite od požara iz člana 31. ovih Pravila.

9. Dužnosti ostalih zaposlenih

Član 33.

Administrativni radnici dužni su da čuvaju registraturski materijal i odlažu arhivski materijal ažurno i uredno u za to određenim prostorijama, u cilju zaštite od požara, imajući u vidu da je arhiva lako zapaljivi materijal.

Vozač je dužan da obezbedi da motorna vozila imaju ručni aparat za gašenje požara „S-1“.

Spremačice su dužne da:

- 1) za čišćenje prostorija drže najviše 1 litar zapaljivih sredstava za čišćenje;
- 2) izvrše kontrolu na kraju nastave odnosno radnog vremena svake smene da li su zatvorene sve boce sa TNG gasom, isključeni svi plamenici, pećke i druga grejna tela, električni uređaji (sijalice, kompjuteri, TV, pećke, štednjaci i dr.) kao i svi drugi grejni uređaji sa usijanim površinama ili oni koji varniče i mogu da izazovu požar ili eksploziju, a u slučaju da isti nisu isključeni da ih sve isključe;
- 3) nakon svake smene iznesu iz radionica i drugih prostorija masne krpe, pucvol i druge tkanine koje služe za brisanje ruku i mašina i odlože ih u metalni kontejner van zgrade Škole;
- 4) čiste prostorije od prašine i zapaljivih otpadaka posle svake smene; posle svakog čišćenja prašinu i zapaljive otpatke odmah izneti u metalni kontejner van zgrade Škole;
- 5) redovno kose travu i uklanjaju biljne otpatke u dvorištu i na ulici oko Škole;
- 6) onemogućuje ulazak u prostorije Škole licima koja su pod dejstvom alkohola ili drugih opojnih sredstava;
- 7) ako primete oštećenja i kvarove na uređajima i instalacijama, odmah o tome obaveste zamenika direktora;
- 8) u školama bez centralnog grejanja, sprovode mere zaštite od požara pri korišćenju pećki na struju i čvrsto gorivo (ugalj, drva).

Servirke su dužne da:

- 1) sprovode mere zaštite od požara pri korišćenju boca sa TNG gasom u kuhinjama gde ne postoji priključak na gasovod;
- 2) redovno provetravaju kuhinju i obezbeđuju rad ventilatora u kuhinji;
- 3) u kuhinji i trpezariji sprovode dužnosti predviđene za spremačice iz stava 3. ovog člana.

V. PLANOVI EVAKUACIJE I UPUTSTVA ZA POSTUPANJE U SLUČAJU POŽARA

1. Planovi evakuacije u slučaju požara

Član 34.

Planovi evakuacije u slučaju požara za svako Izdvojeno odeljenje odnosno zgradu Škole čine sastavne delove ovih Pravila.

2. Uputstva za postupanje u slučaju požara

Član 35.

Uputstva služe da se zaposleni i učenici upoznaju pre izbijanja eventualnog požara sa postupcima u slučaju požara.

Postupak u slučaju požara:

- 1) svaki zaposleni koji primeti neposrednu opasnost od izbijanja požara ili požar, dužan je da ukloni opasnost odnosno da ugasi požar, ako to može učiniti bez opasnosti za sebe ili drugog;
- 2) ako zaposleni ne može sam da ugasi požar, dužan je da o tome odmah prvo obavesti vatrogasnu jedinicu na telefon broj 193 (sa mobilnog 024/815-799), odnosno policijsku stanicu na broj 192 (sa mobilnog 024/815-113), a nakon toga direktora odnosno zamenika direktora;

3) nakon dolaska vatrogasne jedinice, sva radno sposobna lica koja se zateknu na mestu požara dužna su da izvršavaju naređenja rukovodioca gašenja požara, da pruže pomoć u gašenju požara, spasavanju ljudi i imovine;

4) učenici ne gase požar, već samo vatrogasci i zaposleni Škole.

Gašenje požara:

1) početni požar gasi se najbližim ručnim aparatom za gašenje požara;

2) ručni aparati za gašenje požara služe samo za gašenje početnih požara;

3) ručnim aparatom za gašenje požara prahom "S-6" i "S-9" gase se požari čvrstih, tečnih i gasovitih materija (osim zapaljivih metala) kao i električnih uređaja i instalacija pod naponom do 1.000 V;

4) ručnim aparatom za gašenje požara ugljen-dioksidom "CO₂-5" i "CO₂-10" gase se požari zapaljivih tečnosti i gasova, i električnih uređaja i instalacija pod naponom do 10.000 V;

5) vodom se gase požari čvrstih materija: drvo, tekstil, ugalj, papir i dr.;

6) vodom se ne sme gasiti požar električnih uređaja i instalacija pod naponom, derivata nafte (ulje za loženje, benzin, dizel), boja, lakova i masti;

7) u slučaju gašenja požara vodom i pomoću hidranta obavezno je prethodno isključiti električnu instalaciju u prostoriji ugroženoj od požara ili na glavnom prekidaču;

8) u slučaju požara isključiti gasnu instalaciju na glavnom prekidaču.

Evakuacija učenika i zaposlenih:

1) evakuacija je organizovano napuštanje zgrade Škole od strane učenika i zaposlenih u slučaju neposredne opasnosti od izbijanja požara, u slučaju požara i drugih opasnosti (eksplozija, zemljotres);

2) u slučaju požara, prvo se sprovodi evakuacija, a onda gasi požar;

3) evakuaciju naređuje i sprovodi zamenik direktora odnosno nastavnik u učionici i prostoriji u toku nastave i rada sa učenicima;

4) evakuacija se sprovodi napuštanjem evakuacione zone, korišćenjem smera i puta evakuacije i okupljanjem na zbornom mestu, u skladu sa Planom evakuacije koji se nalazi pored ovih Uputstava;

5) ako je navedeni put i izlaz za evakuaciju u Planu evakuacije ugrožen od požara koristiti najbliži put i izlaz koji nije ugrožen od požara;

6) nastavnici moraju sprečiti paniku među učenicima;

7) evakuaciju treba obaviti bezbedno, brzim hodom, bez trčanja;

8) nastavnici moraju utvrditi da li su sva deca napustila zgradu Škole;

9) treba sprečiti evakuaciju skakanjem kroz prozor ili sa sprata u prizemlje, spuštanjem niz oluke ili klizanjem niz ogradu na stepeništu;

10) za evakuaciju ne koristiti zadimljene prostorije;

11) naročito voditi računa prilikom evakuacije učenika nižih razreda;

12) tokom evakuacije nastavnici su dužni pružiti pomoć bolesnim učenicima, učenicima sa posebnim potrebama i smetnjama u razvoju;

13) nakon evakuacije nastavnici moraju sprečiti povratak učenika u zgradu Škole.

Prva medicinska pomoć:

1) svi zaposleni dužni su pružiti prvu medicinsku pomoć povređenim učenicima i zaposlenima, korišćenjem ormarića za prvu medicinsku pomoć i drugim priručnim sredstvima;

2) u slučaju potrebe hitne stručne medicinske pomoći, svaki zaposleni dužan je odmah pozvati Službu hitne pomoći na telefon 194 (sa mobilnog 024/814-570);

3) u slučaju gustog dima puzeći ispod dima napustiti prostoriju;

4) ako osobi gori odeća treba da legne i da se valja po podu da bi ugasio požar na sebi;

5) ako je osoba zahvaćena požarom ugasiti požar na njoj aparatom za gašenje požara prahom "S-6" ili "S-9", a u nedostatku istog umotati delove tela zahvaćene požarom priručnim sredstvima (kaput, peškir).

Član 36.

Planovi evakuacije i Uputstva za postupanje u slučaju požara iz člana 34. i 35. ovih Pravila moraju biti stalno istaknuti na vidljivom mestu u svakom izdvojenom odeljenju odnosno zgradi Škole – odgovoran je zamenik direktora.

VI. NAČIN OSPOSOBLJAVANJA ZAPOSLENIH I UČENIKA ZA SPROVOĐENJE ZAŠTITE OD POŽARA**Član 37.**

Osnovna obuka iz oblasti zaštite od požara organizuje se u Školi za sve zaposlene, odmah po stupanju na rad, a najkasnije u roku od 30 dana, a provera znanja zaposlenih vrši se jednom u tri godine.

Program osnovne obuke iz oblasti zaštite od požara, na predlog referenta za zaštitu od požara, donosi direktor Škole, na koji se pribavlja saglasnost Ministarstva unutrašnjih poslova.

Osnovnu obuku i proveru znanja zaposlenih iz oblasti zaštite od požara obavlja referent za zaštitu od požara.

Referent za zaštitu od požara vodi evidenciju o osnovnoj obuci i praktičnoj proveru znanja zaposlenih iz oblasti zaštite od požara.

Zaposleni su dužni da prisustvuju osnovnoj obuci i praktičnoj proveru znanja iz oblasti zaštite od požara.

Zaposleni koji ne zadovolji na praktičnoj proveru znanja iz oblasti zaštite od požara dužan je najkasnije 30 dana od dana izvršene provere ponovo pristupiti praktičnoj proveru znanja iz oblasti zaštite od požara.

U cilju sticanja znanja, veština i navika neophodnih za unapređivanje i učvršćivanje pozitivnih stavova i ponašanja značajnih za zaštitu od požara učenika, škola je dužna da u okviru školskih programa utvrdi i sprovede program edukacije učenika o zaštiti od požara.

Program iz stava 8. ovog člana donosi direktor škole.

VII. KONTROLA SPROVOĐENJA MERA ZAŠTITE OD POŽARA**Član 38.**

Kontrola sprovođenja mera zaštite od požara utvrđenih ovim Pravilima obuhvata:

- 1) pregled objekata, prostorija i dvorišta Škole, pregled uređaja, aparata i instalacija iz člana 10. i 12. ovih Pravila i drugih uređaja i instalacija u Školi od značaja za zaštitu od požara;
- 2) pregled dokumenata o kontroli i održavanju uređaja i instalacija iz člana 12. ovih Pravila;
- 3) kontrolu poštovanja i sprovođenja mera zaštite od požara utvrđenih ovim Pravilima od strane zaposlenih.

Kontrolu iz stava 1. ovog člana vrši:

- 1) direktor za Školu u celini;
- 2) zamenik direktora u svojoj izdvojenoj jedinici;
- 3) referent za zaštitu od požara za Školu u celini najmanje jednom u 3 meseca.

Član 39.

Referent za zaštitu od požara može pismeno naložiti zamenicima direktora i zaposlenima, a zamenik direktora može naložiti zaposlenima preduzimanje sledećih mera:

- 1) otklanjanje nedostataka u sprovođenju mera zaštite od požara utvrđenih ovim Pravilima;
- 2) zabranu upotrebe oruđa i sredstava od kojih prethodi neposredna opasnost od izbijanja požara;
- 3) zabranu vršenja određenog posla u objektu ili prostoru ako prethodi opasnost od izbijanja požara;
- 4) zabranu upotrebe otvorene vatre ili uređaja na mestima na kojima prethodi opasnost od izbijanja požara;
- 5) zabranu držanja određenih materijala i predmeta u zatvorenim ili otvorenim prostorima od kojih prethodi opasnost od izbijanja i širenja požara;
- 6) da se dovedu u ispravno stanje postrojenja, instalacije i uređaji;
- 7) da se ukloni otpad iz zatvorenog i otvorenog prostora koji predstavlja opasnost od nastajanja požara;

8) da se uklone predmeti iz prostorija i prostora koji predstavljaju opasnost od nastajanja požara ili onemogućavaju brz i siguran izlazak (evakuaciju) iz ugroženog objekta ili prostora;

9) druge mere koje imaju za cilj da spreče neposredno izbijanje i širenje požara.

Zaposleni su dužni izvršiti, a zamenici direktora dužni su obezbediti sprovođenje naloženih mera iz stava 1. ovoga člana.

Referent za zaštitu od požara može pismeno predložiti direktoru Škole preduzimanje sledećih mera:

1) nabavku neophodne vatrogasne opreme i sredstava za gašenje požara, kao i njihovo održavanje u ispravnom stanju;

2) adaptaciju ili pregrađivanje na objektu da bi se sprečilo izbijanje i širenje požara;

3) da se izvedu potrebni izlazi iz objekta da bi se omogućio brz izlazak lica u slučaju požara;

4) da se dovedu u ispravno stanje vatrogasna oprema i sredstva za gašenje požara ili ta oprema i sredstva postave na određeno mesto;

5) da se uklone zapaljive materije kojima su obrađene površine evakuacionih puteva;

6) da se uklone odnosno izmene oni elementi na postrojenjima, instalacijama i uređajima koji pri upotrebi mogu izazvati požar;

7) da se obavi rekonstrukcija objekta ili prostorija radi sprovođenja mera zaštite od požara;

8) mere u slučaju nesprovođenja naloženih mera iz stava 1. ovog člana;

9) druge mere koje imaju za cilj da spreče neposredno izbijanje i širenje požara.

VIII. ODGOVORNOST ZA NESPROVOĐENJE MERA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 40.

Za sprovođenje mera zaštite od požara odgovorna je Škola kao pravno lice, i svi zaposleni, svaki u skladu sa svojim dužnostima utvrđenih ovim Pravilima, i to:

1) direktor Škole je odgovorno lice Škole, rukovodi zaštitom od požara i odgovoran je za organizovanje i sprovođenje mera zaštite od požara i za stanje zaštite od požara Škole u celini;

2) zamenik direktora odgovoran je za sprovođenje mera zaštite od požara u svojoj izdvojenoj jedinici;

3) nastavnici i stručni saradnici: odgovorni su za sprovođenje mera zaštite od požara, za bezbednost i zaštitu učenika od požara u učionicama, kabinetima i drugim prostorijama u kojima obavljaju rad sa učenicima;

4) svi zaposleni su odgovorni u skladu sa svojim dužnostima utvrđenih ovim Pravilima.

Nesprovođenje i nepridržavanje mera zaštite od požara utvrđenih propisima o zaštiti od požara i ovim Pravilima smatra se težom povredom radne obaveze i podleže disciplinskoj odgovornosti u skladu sa opštim aktima Škole – odgovorni su svi zaposleni.

Disciplinska odgovornost zaposlenih iz stava 2. ovoga člana ne isključuje materijalnu, prekršajnu i krivičnu odgovornost istih.

IX. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 41.

Odeljenjske starešine dužne su upoznati učenike sa Planom evakuacije i Uputstvima za postupanje u slučaju požara iz člana 34. i 35. ovih Pravila u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovih Pravila.

Član 42.

Zamenici direktora dužni su:

1) istaći Plan evakuacije i Uputstva za postupanje u slučaju požara iz člana 34. i 35. ovih Pravila u formatu A-2 u ramu za slike na vidnom mestu u svakoj zgradi i etaži (prizemlje, spratovi, podrum) svoje izdvojene jedinici u roku od osam dana od dana stupanja na snagu ovih Pravila;

2) upoznati sve zaposlene sa Planom evakuacije i Uputstvima za postupanje u slučaju požara i njihovim dužnostima iz članova 25. do 35. ovih Pravila u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovih Pravila.

Član 43.

Na pitanja iz oblasti zaštite od požara koja nisu regulisana ovim Pravilima, primenjuju se zakoni i propisi koji regulišu zaštitu od požara.

Izmene i dopune ovih Pravila vrše se na način i po postupku za njihovo donošenje.

Danom stupanja na snagu ovih Pravila prestaju da važe Pravila o zaštiti od požara u Osnovnoj školi "Stevan Sremac" Senta broj 35/2011-2 od 17.06.2011. godine.

Član 44.

Ova Pravila stupaju na snagu osmog dana od dana objavljivanja na oglasnoj tabli Škole.

U Senti, dana 23.04.2018. godine

PREDSEDNIK
ŠKOLSKOG ODBORA
Čizik Ibolja

Pravila su objavljena na oglasnim tablama svih izdvojenih odeljenja i zgrada Škole 23.04.2018. godine.

Pravila su stupila na snagu dana 03.05.2018. godine.

TAČNOST TVRDI I OVERAVA
Sekretar Škole
Nikolić Andrea